

UNIVERSITEIT
GENT

Nederlands: taalpraktijk (A703011)

Bachelor in de toegepaste taalkunde 1

Taalzorg

Uitgave 2019-2020

Verantwoordelijke uitgevers:
Filip Devos, Sylvianne De Schepper,
Ruud Ryckaert en Annelore Willems

Vakgroep Vertalen, Tolken en Communicatie

Voorwoord

Deze syllabus maakt deel uit van het opleidingsonderdeel 'Nederlands: taalpraktijk' (N1TP). In dat onderdeel wordt in het eerste jaar vooral gefocust op lexicale en grammaticale taalzorg en komen de nuanceverschillen tussen Belgisch Nederlands, Nederlands Nederlands en Algemeen Nederlands aan bod. Als afdeling Nederlands vinden we het belangrijk dat taalkundestudenten een onderscheid kunnen maken tussen taalgebruik dat *wel* en taalgebruik dat *niet* tot de standaardtaal behoort. De norm daarvoor wordt bepaald door gezaghebbende bronnen die eventuele verschuivingen in taalgebruik en acceptatie in hun beoordeling opnemen. In het opleidingsonderdeel 'Taalnormering van het Nederlands' (A1NE) werden al de historisch gegroeide taalverschillen tussen noord en zuid behandeld, net als taalvariatie, taalattitudes en de heuristiek van de taalnormering. In deze lessenreeks koppelen we die theoretische beschouwingen aan de praktijk.

Studenten Toegepaste Taalkunde moeten een genuanceerde taalnorm hanteren die afgestemd is op de context van het taalgebruik in kwestie. Dat betekent dat ze in staat moeten zijn om zowel een correcte tekst te (her)schrijven voor een Belgisch publiek (waarin 'standaardtalige' Belgische woorden en constructies aanvaard worden en 'standaardtalige' Nederlands-Nederlandse items geweerd), als een tekst die landneutraal is (en bijgevolg alleen woorden en constructies bevat die aanvaard zijn in het hele Nederlandse taalgebied). Met die aandacht voor taalvariatie en voor het juiste en verzorgde taalgebruik gaan we door in het tweede en derde bachelorjaar, waar we in het algemeen aan de formuleervaardigheid werken.

De stof van dit cursusdeel is niet complex of abstract. Met wat oefening en discipline kan iedereen zich de inhoud eigen maken. Het is daarbij van groot belang dat je niet zomaar wat 'uit het hoofd leert' om dat dan nadien weer te vergeten: wat je in deze cursus leert, zul je ook voortdurend te pas kunnen en moeten brengen in je schriftelijke taalgebruik, ook in de hogere jaren van je opleiding.

In totaal zijn er zes praktijksessies van telkens 150 minuten. In vier sessies maken we oefeningen op grammaticale taalzorg. We zorgen daarbij voor een realistische, genuanceerde blik op taalnormering door actuele teksten te gebruiken uit kranten en tijdschriften. De studenten moeten ook een zelfstudiepakket lexicale taalzorg en woordenschat verwerken. Daarnaast komen in twee sessies ook enkele samenvattingsoefeningen aan bod.

Het opleidingsonderdeel 'Nederlands: taalpraktijk' (N1TP) wordt geëvalueerd met een schriftelijk examen (100%) in de examenperiode (juni). Nadere informatie wordt gegeven in de lessen zelf.

Aan deze syllabus hebben meegewerkt: Pauline De Baets, Annik De Geest, Sylvianne De Schepper, Gert De Sutter, Filip Devos, Stefaan Evenepoel, Rita Geens, Chloé Lybaert, Lynn Prieels, Ruud Ryckaert, Lore Vandevoorde en Annelore Willems.

Inhoud

DEEL 1 || TAALADVIES: REFERENTIEWERKEN

1	WEBSITES	8
2	TIJDSCHRIFTEN (ALGEMEEN-POPULARISEREND)	8
3	MAILINGLIJSTEN	8
4	SELECTIE VAN PUBLICATIES IN VERBAND MET TAALZORG	12

DEEL 2 || TAALZORGITEMS

LIJST TAALZORGITEMS	13

DEEL 3 || GRAMMATICALE TAALZORG: TAALADVIES PER WOORDSOORT

1	HET ZELFSTANDIG NAAMWOORD	21
1.1	Soorten	21
1.1.1	Soortnaam versus eigennaam	21
1.1.2	Telbare versus niet-telbare zelfstandige naamwoorden	21
1.2	GENUS	22
1.2.1	<i>De</i> -woorden en <i>het</i> -woorden	22
1.2.2	Genus en getal van eigennamen	23
1.3	Meervoudsvorming	24
1.3.1	Slechts één meervoudsvorm	24
1.3.2	Dubbele meervoudsvorm	25
1.3.3	Dubbelsuffix <i>-eren</i>	26
1.3.4	Speciale meervoudsvormen	26
1.3.5	Vervangende meervoudsvormen	27
1.3.6	Tweeledige namen van functies en titels	27
1.4	Verkleinwoorden	28
1.4.1	De stam blijft onveranderd	28
1.4.2	De stam verandert	29
1.4.3	Diminutieven zonder tegenhangers	30
1.4.4	Opmerkingen	30
2	HET BIJVOEGLIJK NAAMWOORD	31
2.1	Semantiek en syntaxis	31
2.2	Morfologie	31
2.2.1	Vorming	31

2.2.2	Verbuiging	33
2.2.3	Verzelfstandiging van het bijvoeglijke naamwoord	35
2.2.4	De trappen van vergelijking	36
3	HET LIDWOORD	39
4	HET TELWOORD EN HOEVEELHEIDSWOORD	41
4.1	Telwoorden	41
4.1.1	Hoofdtelwoorden	41
4.1.2	Rangtelwoorden	42
4.1.3	Breukgetallen en gemengde getallen	43
4.2	Overige hoeveelheidswoorden	43
4.3	Enkelvoudsvorm of meervoudsvorm van substantieven na tel- of hoeveelheidswoord	44
4.3.1	Algemene regel	44
4.3.2	Collectiverend versus individualiserend	45
5	HET VOORNAAMWOORD	46
5.1	Het persoonlijk voornaamwoord	46
5.2	Het bezittelijk voornaamwoord	48
5.2.1	Overzicht en gebruik van de zelfstandige bezittelijke voornaamwoorden	48
5.2.2	Overzicht en gebruik van de bijvoeglijke bezittelijke voornaamwoorden	49
5.3	Het wederkerend en het wederzijds voornaamwoord	50
5.3.1	Het wederkerend voornaamwoord	50
5.3.2	Het wederzijds voornaamwoord	51
5.4	Het aanwijzend voornaamwoord	51
5.4.1	Overzicht	51
5.4.2	<i>Zo'n</i> en <i>zulk(e)</i>	52
5.4.3	Wijzen en verwijzen	52
5.5	Het onbepaald voornaamwoord	56
5.6	Het vragend voornaamwoord	56
5.7	Het betrekkelijk voornaamwoord	57
6	HET BIJWOORD	59
6.1	Omschrijving	59
6.2	Dubbele ontkenning	60
6.3	Partitief (kwantitatief) <i>er</i>	60
6.3.1	<i>Er</i> is Standaardnederlands (en verplicht)	60
6.3.2	<i>Er</i> is geen Standaardnederlands	61
6.3.3	Samengevat	62

7	HET VOORZETSEL	63
7.1	Omschrijving	63
7.2	Het juiste voorzetsel	63
7.3	Wanneer gebruik je <i>om</i> als bindwoord in een beknopte bijzin?	66
8	HET VOEGWOORD	68
9	HET WERKWOORD	70
9.1	Indeling	70
9.2	Hoofdvormen	70
9.3	Congruentie bij complexe subjecten	73
9.3.1	Het getal van het subject wordt verkeerd geïnterpreteerd	73
9.3.2	Een indirect object of een gezegde wordt opgevat als subject	73
9.3.3	Subject is een woordgroep met een enkelvoudig en een meervoudig substantief	73
9.3.4	Subject bevat een rekeneenheid in het enkelvoud	75
9.3.5	Subject is een breukgetal	75
9.3.6	Subject noemt een instelling, bedrijf of land	76
9.3.7	Subject is een meervoudig woord in zelfnoemfunctie	76
9.3.8	Subject is een nevenschikking van elementen die geen zelfstandig naamwoord zijn	76
9.3.9	Subject bevat een reeksvormer	77
9.3.10	Subject is een nevenschikking van (niet-)telbare zelfstandige naamwoorden	77
9.3.11	Subject is een relativum in een gewone betrekkelijke bijzin	77
9.3.12	Subject is een relativum van de betrekkelijke bijzin in een gekloofde zin	78
9.3.13	Subject is <i>een van de</i> + meervoudig woord + beperkende relatiefzin:	78
9.4	<i>Hebben of zijn</i> : welk hulpwerkwoord van tijd hoort bij welk zelfstandig werkwoord?	78
9.5	Welk hulpwerkwoord van tijd selecteren in meerledige werkwoordsgroepen?	81
9.6	Hoe te kiezen tussen een werkwoord met of zonder <i>te</i> in meerledige werkwoordsgroepen?	82
9.6.1	<i>Liggen, zitten, staan, lopen, (be)hoeven, durven (+ te) + infinitief</i>	82
9.6.2	<i>Beginnen, proberen (+ trachten), vergeten</i>	83
9.6.3	<i>Helpen, leren</i>	84
9.6.4	<i>Weten</i>	85
9.6.5	Dialectinvloed bij <i>te</i> -infinitieven	86
9.7	Moet <i>komen</i> gevolgd worden door een infinitief met of zonder <i>te</i> ?	86
9.8	Wanneer kan <i>komen</i> gecombineerd worden met een infinitief of een voltooid deelwoord?	87
9.9	Wat met adjectieven die gevolgd worden door een <i>te</i> -infinitief?	88
9.10	Wanneer kan <i>gaan</i> als hulpwerkwoord gebruikt worden?	88
9.10.1	Groepsvormend <i>gaan</i> in het Standaardnederlands	88
9.10.2	Niet-Standaardnederlands gebruik van groepsvormend <i>gaan</i>	89
9.11	Vorming van het (voltooid) passief	90

9.12	<i>Hoeven versus moeten</i>	90
9.13	Gebruik van hypothetisch <i>*moest vs. mocht</i>	92
9.14	De werkwoordelijke eindgroep	93
9.14.1	Ondoordringbaarheid van de werkwoordelijke eindgroep	93
9.14.2	Onderlinge volgorde van de werkwoorden in de drieledige werkwoordelijke eindgroep	94
10	REFERENTIES	96

DEEL 4 || CONVENTIES BIJ ZAKELIJK E-MAILVERKEER

1	SITUERING	97
2	OPBOUW	98
3	STIJL	100
4	LAY-OUT	100
5	ANTWOORD	100
6	BIJLAGEN	100

DEEL 5 || SAMENVATTEN

5.1.	INLEIDING	102
5.2.	TEKSTEN SAMENVATTEN	102
5.2.1.	DEFINITIE	102
5.2.2.	SAMENVATTEN EN VERTALEN	102
5.3.	NUTTIGE KENNIS VOOR DE SAMENVATTER	103
5.3.1.	TEKSTSAMENHANG	103
5.3.2.	TEKSTSTRUCTUUR	103
5.3.3.	ECONOMISCH FORMULEREN	109
5.3.4.	CONCRETE AANWIJZINGEN VOOR DE SAMENVATTER	111
5.3.5.	PROCEDURES OM EEN SAMENVATTING TE MAKEN	114
5.4.	BIBLIOGRAFIE	116
5.5.	OEFENMATERIAAL	117
5.5.1.	COHERENTIE-OEFENINGEN	117
5.5.1.1.	RITUELE VOEDSELVERBODEN	117
5.5.1.2.	VIRUSMAKERS	118
5.5.2.	KORTE TEKSTEN	120

DEEL 6 || WOORDENSCHAT

I. Ken je de volgende uitdrukkingen? Vul de correcte werkwoordsvorm in.	122
II. Vul in de volgende gezegdes en spreekwoorden het correcte zelfstandig naamwoord in.	123
III. Vul het correcte voorzetsel in.	123
IV. Vul de ontbrekende woorden in.	123
V. Zoek idiomatische verbindingen.	124

DEEL 7 || OEFENINGEN

1 LEXICALE OEFENINGEN	129
2 GRAMMATICALE OEFENINGEN	130
1. Substantief	
2. Adjectief	
3. Lidwoord	
4. Telwoord	
5. Voornaamwoord	
6. Bijwoord	
7. Voorzetsel	
8. Voegwoord	
9. Werkwoord	
3 GEÏNTEGREERDE OEFENINGEN	150
4 NORMEN EN LABELS	154

Deel 1 || Taaladvies: referentiewerken

Hierna volgt een lijst met de voornaamste taalhandboeken en taalwijzers, tijdschriften voor taaladvies, en ook websites die zich (soms onder patronage van de Nederlandse Taalunie) met taaladvies bezighouden.

1 WEBSITES

- de taaladviesdienst van de VRT: <http://taal.vrt.be/>.
- de taaladviesdienst van de Vlaamse Overheid (de Taaltelefoon): <http://www.taaltelefoon.be/taaladviezen>.
- de taaladviesdienst van het Genootschap Onze Taal: <http://onzetaal.nl/taaladvies>.
- Taalunieversum, de website van de Nederlandse Taalunie: <http://taalunieversum.org/>. Hier vind je ook de *Woordenlijst van de Nederlandse taal*, het *Groene boekje*, terug (<http://woordenlijst.org/#/>). De eigenlijke taaladviesite kun je rechtstreeks bereiken via: <http://taaladvies.net>.

2 TIJDSCHRIFTEN (ALGEMEEN-POPULARISEREND)

- *Onze Taal*: <http://www.onzetaal.nl/advies/index.php>.
- *Over taal*: <http://www.overtaal.be/>.

3 MAILINGLIJSTEN

Taallink (<http://www.taaltelefoon.be>)

Taallink is het e-mailmagazine van de Taaltelefoon. Als je je daarop abonneert, krijg je wekelijks een e-mail met daarin het antwoord op de taalvraag van de week en het woord van de week.

Taallink 559 - 31 oktober 2016

TAALTELEFOON

VRAAG VAN DE WEEK

Wat is correct: een rubensachtig lichaam of een Rubensachtig lichaam?

De correcte schrijfwijze is *een rubensachtig lichaam*.

Afleidingen van een persoonsnaam op *-achtig* schrijven we klein als ze niet meer rechtstreeks naar de persoon in kwestie verwijzen. De afleiding heeft dan een algemenere betekenis gekregen, zoals 'met weelderige vormen' in *een rubensachtig lichaam*. Een ander voorbeeld is *kafka-achtig* ('onheilsPELLend, beklemmend').

Als er wel nog een directe band met de eigennaam is, behouden afleidingen op *-achtig* de hoofdletter: *een Rubensachtige stijl* ('zoals van Rubens'), *een Kafka-achtige roman* ('liJKend op het werk van Kafka').

WOORD VAN DE WEEK

Tienerschool

Deze week wordt in de Brusselse gemeente Anderlecht gestart met de bouw van de eerste *tienschool* in België. In een *tienschool* doorlopen leerlingen de laatste twee jaren van het basisonderwijs en de eerste twee jaren van het secundair onderwijs. Het klassieke schoolsysteem van zes basisschooljaren plus zes jaar secundair onderwijs wordt dus vervangen door een systeem van vier jaar basisschool, vier jaar *tienschool* en vier jaar secundair onderwijs. De bedoeling is de

overgang tussen het basis- en het secundair onderwijs te verzachten en de tieners beter voor te bereiden op hun studiekeuze.

Taaltelefoon

078 15 20 25

elke werkdag van 9 tot 12 uur, elke schoolwoensdag ook van 14 tot 16 uur

www.taaltelefoon.be, www.facebook.com/taaltelefoon, twitter.com/taaltelefoon

Reacties op deze Taalink kunt u sturen naar taalink@vlaanderen.be.

© Departement Kanselarij en Bestuur

Taalmail (<http://taal.vrt.be>)

Taalmail is een initiatief van de taaladviesdienst van de VRT. Als je je abonneert op de Taalmail, dan krijg je die wekelijks in je mailbox. In de mail worden telkens een aantal concrete voorbeelden gegeven van zinnen met taalzorgfouten, grammaticale fouten en spellingsfouten. Je krijgt ook telkens een verbeterde versie.

Taalmail 598 - 3 oktober 2016

- De guerillabeweging FARC wil de slachtoffers van het conflict in Colombia een schadevergoeding geven.
- De CEO is een heel intelligente man, maar hij is helaas ook onmeedogenloos.
- Het comité 'Redt de vrouwen' heeft aangekondigd dat het handtekeningen gaat verzamelen voor een Europees wetgevend initiatief.
- "Alle waarden zijn zeer abnormaal hoog en zijn zelfs gelijk aan deze van juni", klinkt het.
- Doorheen de jaren is het huis verschillende keren verbouwd, maar het is nog altijd heel herkenbaar.
- In de gevangenis in het stadhuis brachten terdoodveroordeelde soldaten hun laatste nacht door.
- State Grid heeft net geen 2 miljoen mensen in dienst, evenveel als Letland of Slovenië inwoners tellen.

-
- De CEO is een heel intelligente man, maar hij is helaas ook onmeedogenloos.
√ De CEO is een heel intelligente man, maar hij is helaas ook **meedogenloos**.

Of *meedogenloos*, of *onmeedogend*. Beide betekenen 'zonder mededogen'.

- Het comité 'Redt de vrouwen' heeft aangekondigd dat het handtekeningen gaat verzamelen voor een Europees wetgevend initiatief.
√ Het comité **Red** de vrouwen' heeft aangekondigd dat het handtekeningen gaat verzamelen voor een Europees wetgevend initiatief.

In modern Nederlands komt alleen de imperatief enkelvoud voor: red. De archaïsche imperatief meervoud (met t) komt nog voor in kerstliedjes als 'Komt allen tezamen'.

- "Alle waarden zijn zeer abnormaal hoog en zijn zelfs gelijk aan deze van juni", klinkt het.
√ "Alle waarden zijn zeer abnormaal hoog en zijn zelfs gelijk aan **die** van juni", klinkt het.

In de standaardtaal gebruiken we *die* en *dat* in combinatie met een voorzetselconstituent.

- Doorheen de jaren is het huis verschillende keren verbouwd, maar het is nog altijd heel herkenbaar.

✓ **Door de jaren heen** is het huis verschillende keren verbouwd, maar het is nog altijd heel herkenbaar.

Volgens Taaladvies.net is het niet duidelijk of *doorheen* als voorzetsel gerekend kan worden tot de standaardtaal in België.

- In de gevangenis in het stadhuis brachten terdoodveroordeelde soldaten hun laatste nacht door.
✓ In de gevangenis in het stadhuis brachten **ter dood veroordeelde soldaten** hun laatste nacht door.

Ter dood veroordelen is een werkwoordelijke combinatie die los gespeld wordt. Daarvan is het zelfstandige naamwoord *terdoodveroordeelde* afgeleid, dat in één woord gespeld wordt.

- State Grid heeft net geen 2 miljoen mensen in dienst, evenveel als Letland of Slovenië inwoners tellen.
✓ State Grid heeft net geen 2 miljoen mensen in dienst, evenveel als Letland of Slovenië inwoners **telt**.

Uitgesloten is een meervoudige persoonsvorm volgens de ANS niet, maar een enkelvoudige heeft de voorkeur.

© VRT 2016 | Ruud Hendrickx, taaladviseur, tel.: +32 2 741 31 61 | Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie, Auguste Reyerslaan 52, B-1043 Brussel | nv van publiek recht, btw BE 0244.142.664, RPR Brussel

Taaldrop (<http://www.taaldrop.be>)

Taaldrop is een initiatief van *Miles Group*, een groep van taalgerelateerde bedrijven. Hoe werkt taaldrop? Zoek de fout in de zin en klik het foute woord of de foute uitdrukking aan. Je krijgt meteen het resultaat te zien. Ofwel kies je ervoor om de website te raadplegen, ofwel kun je je registreren en iedere werkdag een nieuwe Taaldrop in je mailbox krijgen.

Taaldrop - 4 november 2016

ZOEK DE FOUT* IN DE VOLGENDE ZIN:

De man stond in dubio: zou hij voor zijn **neuropathie** een **homeopatische** of een **allopathische** arts raadplegen?

OPLOSSING

U hebt het juist!

De man stond in dubio: zou hij voor zijn neuropathie een homeopatische of een allopathische arts raadplegen?

De man stond in dubio: zou hij voor zijn neuropathie een homeopathische of een allopathische arts raadplegen?

Allopathie, homeopathie en neuropathie schrijf je allemaal met een 'h' na de 't'. De term 'allopathie' werd in de 19e eeuw voor het eerst gebruikt door Samuel Hahnemann, de grondlegger van de homeopathie, en verwijst naar de reguliere geneeskunde. Neuropathie is een ander woord voor zenuwziekte.

Taalpost (<http://www.taalpost.nl>)

Taalpost is een gratis e-mailniewsbrief die taalliefhebbers snel en goed informeert over de taalactualiteit. Als abonnee ontvang je Taalpost driemaal per week. Ieder nummer begint met het

belangrijkste taalnieuws. Dan volgen twee rubrieken met onderwerpen over taal: websites, weetjes, wedstrijden, oproepen, filmpjes, tv-programma's, uitglidders, enzovoort. Elke maandag bevat Taalpost bovendien een taaltip, waarin de Taaladviesdienst een taalkwestie bespreekt.

TAALPOST - 1 november 2016

Taaltip: kennisgeving en kennisneming

Kennisgeving betekent 'het bekendmaken/mededelen van iets'. Met bijvoorbeeld 'Het voorstel werd ter kennisgeving naar iedereen gemaïld' wordt bedoeld dat het voorstel naar alle betrokkenen werd gemaïld om iedereen op de hoogte te brengen. Het uitgangspunt is dat er iemand is die iets wil mededelen (de bringer van de boodschap staat centraal).

Kennisneming lijkt sterk op *kennisgeving*, maar betekent iets anders: 'het zich ergens van op de hoogte stellen'. Nu staat niet de bringer van de boodschap centraal, maar de ontvanger. 'Na kennisneming van het voorstel' betekent 'nadat de ontvanger van het voorstel de inhoud daarvan heeft gelezen'.

In de vaste uitdrukking *iets voor/ter kennisgeving aannemen* past alleen *kennisgeving*. Deze uitdrukking geeft weer dat iets wordt gezien als een mededeling die de zender van de boodschap kennelijk kwijt moest. De bijbetekenis is: en we doen verder niets met deze mededeling; we leggen de inhoud naast ons neer.

Praktisch

- *De Standaard* en de VRT komen met een nieuwe, voorlopig gratis schrijfhulp: de Schrijfassistent. ([De Standaard](#))
- Wat is juist: *hardlopen* of *hard lopen*? ([Onze Taal](#))
- Een nieuwe tool helpt bij het lezen van oude handschriften. ([Historiek](#))
- Hoe kan de overheid nóg effectiever communiceren? ([Begrijpelijke taal](#))
- Door aanmaningsbrieven vriendelijker en directer te maken, heeft de Vlaamse fiscus miljoenen meer kunnen innen. ([De Standaard](#))

Wetenschap

- Een Amerikaanse taalkundige wil de Miami-taal nieuw leven inblazen. ([National Science Foundation](#))
- Wetenschappelijk staat niet vast dat Donald Trump een vrouwelijke stijl van spreken heeft. ([Debuk](#))
- Taalkundige George Lakoff over de taal van Donald Trump en 'framing'. ([Golden Gate XPress](#))
- Een tiener zou na een klap op zijn hoofd ineens Spaans spreken. Kan dat wel? ([de Volkskrant](#))
- Het boek *Biografie van het Gronings. De taal van Groningen in 1001 stukken* van Siemon Reker heeft de prijs gewonnen voor 'het beste Groninger boek' in de categorie non-fictie. ([RTV Westerwolde](#))
- In de zestiende eeuw werd het Nederlands een belangrijke wetenschapstaal. ([Neerlandistiek](#))

En verder

- Weblogduo Milfje Meuskens zoekt naar vieze woorden in het woordenboek en doet een schokkende ontdekking. ([Milfje](#))
- De vrijdag in Taalpost 1879 aangekondigde wedstrijd verschijnt in Taalpost 1881.

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

4 SELECTIE VAN PUBLICATIES IN VERBAND MET TAALZORG

- Aalbrecht, Heidi en Pyter Wagenaar (2016).** *Gluren bij de burens. De leukste taalverwarringen tussen Vlamingen en Nederlanders.* Van Dale Lexicografie.
- Cockx, Paul (2004).** *Taalwijzer.* Davidsfonds.
- De Boer, Theo (2011).** *Van Dale Taalhandboek Nederlands. Gebruiksaanwijzingen van de Nederlandse taal.* Van Dale Uitgevers.
- Haeseryn, Walter et al. (1997).** *Algemene Nederlandse spraakkunst (ANS).* Martinus Nijhoff/Wolters Plantyn (zie ook <http://ans.ruhosting.nl/>).
- Hendrickx, Ruud (2003).** *Stijlboek VRT.* Van Dale Lexicografie.
- Instituut voor Nederlandse Lexicologie (2005).** *Het Groene Boekje: woordenlijst Nederlandse taal.* Sdu Uitgevers (<http://woordenlijst.org>).
- Klein, Maarten & Marjan Visscher (1999).** *Handboek Verzorgd Nederlands.* Uitgeverij Contact/Martinus Nijhoff Uitgevers.
- Permentier, Ludo (2003).** *Stijlboek De Standaard.* Roularta Books.
- Permentier, Ludo & Rik Schutz (2015).** *Typisch Vlaams.* Davidsfonds.
- Martin, Willy & Willy Smedts (2009).** *Prisma Handwoordenboek Nederlands, met onderscheid tussen Nederlands-Nederlands en Belgisch-Nederlands.* Het Spectrum.
- Renkema, Jan (2004).** *Schrijfwijzer.* Den Haag: Sdu Uitgevers (4de druk).
- Smedts, Willy, Willy Penninckx & Paul Buyse (2006).** *Correct Taalgebruik.* UGA.
- Taaltelefoon (2009).** *In duidelijk Nederlands. Spreken en schrijven voor iedereen.* Vlaamse Overheid (http://www.taaltelefoon.be/sites/default/files/In_duidelijk_Nederlands_139.pdf).
- Taaltelefoon (2016).** *Spelling: de regels op een rij.* Vlaamse Overheid (http://taalunieversum.org/sites/tuv/files/downloads/Spelling_de_regels_op_een_rij_0.pdf).
- Taal-Top-100. De meestgestelde vragen over het Nederlands.** (2007). Sdu Uitgevers/Genootschap Onze Taal.
- Theissen, Siegfried & Peter Debrabandere (2004).** *Woordenboek voor correct taalgebruik.* Wolters Plantyn.
- Van der Horst, Peter (2000).** *De Taalgids. Tekstverzorging van A tot Z.* Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij.
- Vindevogel, Theo (1999).** *Het juiste voorzetsel.* Wolters Plantyn.